

ZOMER 2021

Jouw magazine van Pensioenfonds Detailhandel

24

jij & wij magazine

**“Rijk
worden,
niet ons
streven”**

Duurzame duo's in de retail. Hariatie
Eleveld en Ailene van Liempt

Verder in dit nummer

**Jong moeder worden
toch full time aan het werk**

**Shopper in
Amersfoort**

**Ik
vertrek**

VOORWOORD

Gister heb ik mijn eerste prik gehaald. Het voelt alsof iemand mij hard op mijn bovenarm gestompt heeft, verder heb ik nergens last van. Mijn oudere broers deden dat af en toe, mijn arm hard stompen, als ze me irritant vonden, heel lang geleden. Niet leuk. Maar nu ben ik blij met mijn beurse plek. Het voelt goed en het luidt voor mij het echte begin van de zomer in.

Daarbij helpt natuurlijk dat we, na die kille, regenachtige lente, nu volop zon hebben. De horeca mag langer open, de winkels krijgen eindelijk meer armslag, onze speel- en leefruimte wordt op allerlei vlakken vergroot. Ik vind het hoopvolle geluiden. En ook niet onbelangrijk, er kunnen weer meer mensen over de vloer komen. Mijn blijde middelste zoon wordt 18, dus dat komt mooi uit: opa en oma mogen komen, én zijn meisje én ander jong volk. Ik verheug me met hem mee, en maak een extra grote taart. Ik wens jullie een goede, blijde en gezonde zomer.

Jorinde

P.s. Nummer 24 is mijn laatste magazine. Na 10 jaar met heel veel plezier bij het bestuursbureau van Pensioenfonds Detailhandel gewerkt te hebben, wordt het tijd voor een nieuwe horizon. Dank voor alle leuke inzendingen, opmerkingen en kritische noten. Blijf ze sturen: daar worden we beter van!

*Jorinde Crum
Hoofdredacteur Jij&Wij magazine*

Inhoud nr. 24

*Jij&Wij, jouw magazine
van Pensioenfonds Detailhandel*

06 Nieuws

Oude kleding verdient beter, mijnpensioenoverzicht.nl is vernieuwd, duurzame bankhoes van Mud-jeans voor IKEA, kettingruil als nieuwe service, de invloed op je pensioen als je van baan verandert en Sesamstraats Bert en Ernie opgepikt door beroemd Italiaans modemerik.

12 In Jij& je favoriete klant

Frank Saris is een graag geziene klant bij Daka Sport in Beuningen, waar Nathan Willard werkt als verkoopmedewerker.

14 Als ik met pensioen ga, dan...

...Vier winkelmedewerkers over hun pensioen en hun plannen voor de toekomst.

20 “Succes is voor mij dat ik genoten heb van de dag”

Bewust jonge moeder Wendy Amend vertelt waarom ze besloot op jonge leeftijd kinderen te krijgen en te blijven werken in de detailhandel.

24 Shoppen in Amersfoort

Waar moet je absoluut heen als je een bezoek brengt aan deze eeuwenoude stad. De leukste winkeladresjes op een rij!

26 Een kijkje achter de schermen bij erotische lifestylewinkel Christine le Duc

Van mooie lingerie en lekker ruikende oliën tot speeltjes, zweepen en bondage- artikelen. Jij&Wij Magazine ging op bezoek bij ‘de speelgoedwinkel voor volwassenen’.

30 Goed verhaal

Achter sommige modelabels schuilt niet alleen een mooie collectie, maar ook een goed verhaal. Vier duurzame duo's in de fashion.

38 Ik vertrek

Op haar 68ste verhuisde Wilhelmine Westerhuis met haar man naar Oostenrijk, om daar smoorverliefd te worden op een Oostenrijker.

44 “Duurzaam ondernemen is extra belangrijk in deze tijd”

Interview met Louise Kranenburg, Manager Verantwoord Beleggen bij Pensioenfonds Detailhandel.

48 Jij& een bijzondere werkgever

Oog- en hoorzorgketen Specsavers wil zijn werknemers lange termijn carrières bieden. Maar hoe werkt dat? Aan het woord Remko Berkel, directeur Specsavers Nederland, en Marjolein Jansen, Head of Human Resources.

50 & 51 Puzzelen & Teamspirit

Stuur je oplossing en win. Staat je foto erbij?

10

36

9

20

38

44

8

18

Volg ons op jijenvijmagazine.nl

Jij&Wij verschijnt 3 x per jaar
Opplage: 298.000 exemplaren
Concept & realisatie:
thepublisherswife
Gedrukt door: Habo
DaCosta

Aan deze editie werkten mee: Kees Beudeker, Theo Brugmans, Jorinde Crum, Nienke Duimelaar, Jasmijn Evans, Malou Godet, Henk Hokke, Sasja Keijmel, Lize Kraan, Marianne Kronenberg, W. Plantinga, Marco Reijken, Steven Snoep, Jasmijn Evans, Louise Kranenburg, René Upperman, Wijnand van Till, Ard de Wit.

Heb je vragen over jouw pensioen? Bel 0800-1972 (tussen 8.00-17.00 uur)

Pensioenfonds Detailhandel

Aan dit nummer kunnen geen rechten worden ontleend. Bij de samenstelling van deze uitgave is de inhoud met de grootst mogelijke zorg tot stand gekomen. Echter, cijfers en/of informatie kunnen in bepaalde gevallen achterhaald zijn bij het ter perse gaan van dit magazine. Wil je Jij&Wij magazine niet meer per post ontvangen, ga dan naar je Persoonlijke Pensioenomgeving op pensioenfondsdetailhandel.nl.

NIEUWS

Een selectie van de laatste lifestylenieuwjes en leuke weetjes uit de retail en pensioenwereld.

Voor de allerkleinsten

Dat H&M kleding verkoopt voor baby's wist je misschien al. Maar wist je ook dat H&M Home een collectie babyartikelen voor in huis heeft? Van speelkleden en doeken tot opbergmanden en knuffels. Duurzaam nieuwtje: deze zomer zal de keten herbruikbare babykleerhangers in de winkels introduceren om de uitstoot en het gebruik van plastic op basis van fossiele brandstoffen te verminderen.

Volg je ons al op Facebook en Instagram. Toe dan. Elke week leuk nieuws. Liken!

Oude kleding verdient beter

Bijdragen aan een beter milieu én geld besparen? Lever dan je oude kleding in bij een Drop & Loop-punt. Deze zijn te vinden in verschillende winkels en supermarkten. De kleren die je inlevert, worden hergebruikt of gerecycled en krijgen zo een tweede leven. Per inleverbeurt ontvang je een kortingsbon voor je volgende aankoop in de betreffende winkel. Drop & Loop is van start gegaan met een aantal pilots en wil zo snel mogelijk inleverpunten opzetten in heel Nederland. Ga voor een actueel overzicht naar dropandloop.nl.

Zweeds zitten op jeans

Ikea's Klippan-bank, wie kent 'm niet. Voor dit meubelstuk is er sinds kort een duurzame hoes verkrijgbaar, gemaakt van gerecyclede jeans en duurzaam katoen. Per exemplaar wordt er zo'n 27.000 liter water bespaard en daalt de CO2-voetafdruk met 67 procent in vergelijking met standaarden binnen de branche. De hoes is tot stand gekomen door een samenwerking met Mud Jeans. Het Nederlandse jeansmerk loopt voorop als het gaat om duurzaamheid. Enthousiast? Ikea en Mud Jeans werken ook samen aan andere producten van gerecycled denim. Wordt vervolgd!

Mijnpensioenoverzicht.nl vernieuwd

Op 27 mei heeft minister Koolmees officieel de vernieuwde website van mijnpensioenoverzicht.nl geopend. Op dit platform kun je bekijken hoeveel pensioen je hebt opgebouwd gedurende je loopbaan. Door de aanpassingen is de site nog gebruiksvriendelijker en persoonlijker geworden.

Gewoon, van de Appie

Is Albert Heijn jouw favoriete supermarkt en ben je gek op sneakers? Dan mag dit handgeschilderde exemplaar niet in je collectie ontbreken. De maker van deze unieke gympen is Marlies van Renswou, die dit als 'coronahobby' is gaan doen. Een groot succes, want ze zijn een hit op internet en ook Albert Heijn is enthousiast.

5

weetjes over het Verantwoordingsorgaan

Een belangrijk onderdeel van Pensioenfonds Detailhandel is het Verantwoordingsorgaan (VO). Wat doet het VO en hoe is het georganiseerd? 5 weetjes op een rij.

1. Het VO draagt bij aan een verantwoord en evenwichtig beleid van Pensioenfonds Detailhandel.
2. Het VO bestaat uit 14 leden.
3. De leden worden benoemd door FNV, CNV en Vereniging van Gepensioneerden in de Detailhandel en Detailhandel Nederland.
4. Het VO beoordeelt of de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, gepensioneerden en werkgevers evenwichtig zijn afgewogen.
5. Iedere vergadering kent een vaste structuur, waarin het VO start met een eigen overleg en aansluitend overleg heeft met één van de bestuursvoorzitters en het bestuursbureau.

Kettingruil

Je stopt kledingstukken die je niet meer draagt in een tas en geeft 'm door. Dat is ketting-kledingruil in een notendop. Dit duurzame initiatief is gestart door Nichon Glerum. Inmiddels zijn er in heel Nederland zo'n 250 kettingen actief en doen er ongeveer 8000 mensen mee. Per ketting rouleren er meerdere tassen met kleding, zodat je elke drie weken een nieuwe tas krijgt. Daar haal je iets uit en stop je ook weer iets in. Simpel, goedkoop en duurzaam. Nog geen ketting bij jou in de buurt? Start er dan zelf een op kettingkledingruil.nl.

INSIGHTS

Van baan veranderen?

Een nieuwe baan is leuk en spannend. Maar wat betekent het eigenlijk voor je pensioen? Als je voor een nieuwe werkgever aan de slag gaat, kun je jouw opgebouwde pensioen meenemen naar je nieuwe pensioenfonds of verzekeraar. Dit heet waardeoverdracht. Je moet dit zelf aanvragen. Laat je goed informeren over de voor- en nadelen van waardeoverdracht voordat je een keuze maakt. Besluit

je om je pensioen niet mee te nemen? Dan blijft het staan. Je betaalt er dan geen premie meer voor en bouwt verder pensioen op met de pensioenregeling van je nieuwe werkgever. Is je nieuwe werkgever ook aangesloten bij Pensioenfonds Detailhandel? Dan blijf je bij ons pensioen opbouwen en verandert er niets.

Kijk voor meer informatie op pensioenfondsdetailhandel.nl

Alles onder één dak

Ken jij Amsterdam The Style Outlets al? In dit eerste en enige outletcentrum in de randstad – gelegen op het terrein van de oude suikerfabriek tussen Haarlem en Amsterdam – vind je zo'n honderd nationale en internationale merken. Van Karl Lagerfeld en The Kooples tot Adidas en Nike.

Pensioen

A B C

Gaat het je duizelen bij de woorden 'dekkingsgraad', 'waardeoverdracht' en 'AOW'? Houd dan ons Pensioen ABC in de gaten! In deze nieuwe rubriek leggen we elke keer een andere pensioenterm uit. Deze keer: **'Ouderdomspensioen'**.

Dat is het vermogen dat je samen met je werkgever opbouwt door elke maand geld (premie) in te leggen. Bij Pensioenfonds Detailhandel bouw je vanaf je twintigste ouderdomspensioen op. Elke maand wordt er op je brutoloon premie ingehouden voor je pensioen. Op je salarisstrookje zie je hoe hoog dit percentage is. Je werkgever betaalt ook mee aan je pensioen.

‘Bert, ik kan niet slapen’

Sesamstraatliefebbers opgelet: Moschino lanceert een heuse Sesamstraatcollectie. Deze is voortgekomen uit liefde voor de klassieke karakters van dit kinderprogramma. De hele lijn is wereldwijd verkrijgbaar via de website in winkels en warenhuizen.

Jij & reacties

In onze mailbox en op de socials komen er regelmatig leuke reacties voorbij van onze interviewkandidaten en lezers. Een kleine greep.

“De fotoshoot was geweldig. Ik had echt een klik met de fotograaf!”

"Ik werk niet in de retail maar mag ik het blad toch ontvangen?"

“Superleuk geschreven!”

“Wat een leuke en positieve tekst”

“Ik vind het zo mooi geworden. Mag ik het via social media delen?”

“Thanks voor de leuke vragen!”

“Ik kan niet wachten tot het blad uitkomt”

“Wat een leuk artikel is het geworden”

“Mooi om mijn eigen verhaal terug te lezen”

Vragen voor Ard...

1 Het nieuwe pensioenstelsel wordt met een jaar uitgesteld. Wat betekent dat?

"De wet- en regelgeving die nodig is, is nog niet klaar. Hierdoor is een overgang naar het nieuwe pensioenstelsel nog niet mogelijk per 1 januari 2023 (ook niet later dan 1 januari 2027).

2 Wat is het verschil tussen AOW en pensioen?

"AOW ontvang je van de overheid, het wordt gefinancierd vanuit belastingen en is afhankelijk of en hoelang je in Nederland hebt gewoond. Voor je pensioen betalen jij en je werkgever premies aan het pensioenfonds en ontvang je een uitkering van het pensioenfonds. De hoogte van de uitkering is afhankelijk van hoe lang je hebt gewerkt en hoeveel je hebt verdiend."

3 Waar kan ik zien hoeveel pensioen ik in totaal heb opgebouwd (ook bij vorige werkgevers)?

"Alle pensioenfonds leveren informatie over je opgebouwde pensioen aan bij mijnpensioenoverzicht.nl. Daar vind je dus al je opgebouwde pensioen, ook wat je eerder hebt opgebouwd bij een ander pensioenfonds."

Ard de Wit is Hoofd Risk & Finance bij Pensioenfonds Detailhandel.

“Altijd in voor een lolletje”

Soms is een klant niet alleen koning, maar ook een goede vriend, sfeermaker of inspiratiebron. Frank Saris (45) is een graag geziene klant bij Daka Sport in Beuningen waar Nathan Willard (32) werkt als verkoopmedewerker.

Malou Godet Lize Kraan

Nathan:

“Frank is al heel lang een vaste klant van ons. Het is een aardige, spontane man die altijd in is voor een lolletje. Laatst heeft hij nog een mooi paar skates voor zijn kinderen gekocht.”

Frank:

“Daka heeft een groot assortiment in verschillende prijsklassen. Erg handig als je drie dochters hebt die allerlei sporten doen. Ik word hier altijd snel en vriendelijk geholpen én kan rekenen op goed advies.”

Nathan staat links op de foto, Frank rechts.

“Ik wil met een boot de wereld rond, het Zwitserleven gevoel”

Voor de één is pensioen een ver-van-mijn-bedshow terwijl de ander over een paar jaar stopt met werken. Jij&Wij magazine vroeg aan retailmedewerkers van verschillende leeftijden hoe zij over pensioen denken en hun dagen als pensionaris wensen te zien.

☰ Kees Beudeker 📷 W. Plantinga

HIM CHEUNG (35),
WERKT BIJ THE ENGLISH HATTER

ACHTERGROND

HIM

Him Cheung doorliep de mbo-opleiding Detailhandel. Tijdens die studie begon hij als stagiair bij The English Hatter. Daarvoor werkte hij als studentverkoper bij Modehuis Blok aan het Gelderlandplein in Amsterdam Buitenveldert. Daar leerde hij ook het etaleursvak.

Him Cheung (35) leeft als een sportman. Vlak voor dit interview heeft hij 10 kilometer hardgelopen. Verder doet de verkoper en etaleur van The English Hatter veel aan krachtraining, let op wat hij eet en is matig met alcohol. Him: “Ik zou alleen wat meer water moeten drinken, want als ik werk vergeet ik dat. Ik zou daar veel beter op moeten letten.” Him Cheung is geboren in Amsterdam. Zijn vader komt uit Macau en zijn moeder uit Hong Kong. “Maar ook al spreek ik Kantoenees, ik voel me 100 procent

Nederlander,” vertelt Him. Het meest van de tijd is hij te vinden in de Amsterdamse vestiging van The English Hatter aan de Heilige Weg. Hier kopen de fans van de Netflix-serie Peaky Blinders typisch Britse en Schotse petten, vestjes, truien en tweedjasjes. “Daarnaast werk ik ook in de winkels in Leidschendam en Laren (NH). Detailhandel is echt mijn ding,” glundert Him. “Ik werk hier nu twaalf jaar, maar het heeft mij nog geen moment vervuild. De baan is relaxt en de sfeer onder colle-

ga’s fijn. Ook mijn werkgever is aardig en behulpzaam. Hij zegt altijd: ‘Him, samen komen we er wel uit.’”

POSTCODE LOTERIJ

Over pensioen denkt Him zelden na. Op dit moment ligt zijn aandacht vooral op het krijgen van een nieuwe woning. “Ik zit echt met een dilemma,” zegt Him. “In Amsterdam is niets betaalbaar te vinden en ook in de plaatsen eromheen rijzen de prijzen de pan uit.” Wat de verkoper van The English Hatter over zijn pen-

sioen weet, is het percentage dat iedere maand op zijn loonstrookje staat en van zijn salaris wordt ingehouden. Dat is volgens hem heel weinig. Daarom probeert hij zoveel mogelijk te sparen en weet hij vrijwel zeker dat hij door blijft werken tot zijn 75ste. Net zoals zijn oudste collega in Amstelveen. Voor hem een voorbeeld. “Echt knap, ze is boven de 70 jaar. Altijd vrolijk en aan het werk”, weet Him. Hij vervolgt: “Maar in alle eerlijkheid, ik weet niet hoe mijn toekomst eruitziet en wat ik dan precies ga doen. Wat ik wel wil, is al

jarenlang mijn droom: met een boot de wereld rond, het Zwitserleven gevoel. Ik heb het al aangekondigd bij mijn collega’s: ik ga de Postcode Loterij een keer winnen.”

“Ik ga de
Postcode
Loterij
winnen”

“Ik leef van dag tot dag”

“Laat ik het eerst maar eens halen”

DENNIE POSTHUMUS (49),
WERKT BIJ SCHUTRUPS
SCHOENEN

ACHTERGROND

DENNIE

Dennie is als verkoper bij Sportcoach begonnen en heeft ook nog een jaar bij Mandemakers Keukens gewerkt. Hij droomde een tijdlang van een eigen zaak. Toch is dat er nooit van gekomen: “Ik durfde de stap niet te zetten met een vrouw en drie opgroeiende kinderen. Het was de onzekerheid.”

Als we met Dennie Posthumus (49) bellen, is de floormanager van Schutrups Schoenen in Exloo, met een klant een verlaat kerstpakket aan het uitzoeken. Door de lockdowns was dat er tot nu toe niet van gekomen. Dennie verwacht dat hij daardoor in een keer zo'n achttien paar schoenen zal verkopen. “Dat is leuke handel hoor”, zegt hij opgewekt.

De afgelopen zeven jaar stuurt Dennie op de werkvloer de collega's aan en is verantwoordelijk voor de klachtenafhandeling en kas-saverantwoording. Hiervoor werkte hij dertien jaar bij het inmiddels gesloten Fosbury in Assen, een zaak met klassieke Engelse herenkleding. Destijds bekend van de felgekleurde O'Quirey schoenen van voetbaljournalist Johan Derksen. “De helft van de

stad liep erop, dat was meer dan leuke handel.”

OUD-VOETBALLER

Door een hernia die drie keer terugkwam, en een dubbele operatie, kwam Dennie voordat hij de baan bij Schutrups Schoenen aannam even thuis te zitten. “Dat was een rare gewaarwording voor iemand die altijd bezig is”, zegt hij ernstig.

Direct na zijn Havo-diploma is Dennie in een winkel gaan werken, maar liever was hij profvoetballer geworden. “Je mag best weten: in mijn hart ben ik een voetballer. Ik heb bij de Drentse jeugdselectie gezeten en bij de jeugd gevoetbald van Achilles en Emmen. Daar pluk ik nog steeds de vruchten van. Met Schutrups Schoenen sponsoren we FC Groningen, PEC Zwolle en Emmen. Dan zie ik

nog jongens van vroeger. Dat zijn leuke dingen.”

ERNSTIG ZIEK

Met zijn pensioen houdt hij zich niet bezig. Dennie: “Ik leef van dag tot dag. Mijn beide ouders leven niet meer. Mijn broer van 54 jaar is ernstig ziek en mijn vader was 49 jaar toen hij stierf. Dus ik denk nog wel eens oef gaat dat wel goed. Maar mijn vrouw drukt me regelmatig op het hart, dat ik toch eens moet kijken wat ik aan pensioen heb opgebouwd. Ik denk dan meestal: Laat ik het eerst maar eens halen.”

NIET STILZITTEN

Dennie verwacht als straks de kinderen het huis uit zijn en de koopwoning een eind is afgelost, hij met 2000 euro in de maand goed uit de voeten komt. “En ik kan toch niet stilzitten. In de tuin werken of het huis schilderen is niks voor mij. Wat er ook gebeurt, ik blijf zo lang mogelijk in de winkel staan. Dat is na voetballen, het mooiste wat er is.”

"Het is slordig, maar ik heb geen idee waar het geld staat"

NIELS VAN DER SCHAAF (45),
IS EIGENAAR VAN WARDROBE

Niels van der Schaaf (45) is verknocht aan het retailvak. De Haarlemmer begon op zijn zestiende als verkoper bij Bojangles in de Kleine Houtstraat in Haarlem, later gevolgd door het in de

boekenstad vermaarde VIP Fashion. Zelfs toen hij fulltime bij de Rabobank en later de visafslag in IJmuiden ging werken, bleef hij in zijn vrije tijd bij deze modewinkels meehelpen. "Ik heb een passie voor mode", zegt Niels, "en hoe meer mensen te besteden hebben, hoe gekker ze kunnen zijn. Die combinatie maakt het werk zo aantrekkelijk. De modewereld, mooie merken, en de band met je klanten."

ZELF BEPALEN

Nadat Niels een vaste baan had aanvaard bij VIP Fashion en was opgeklommen van verkoper naar bedrijfsleider, besloot hij de overstap te wagen naar City House, een bekende modezaak in Rotterdam. Niels: "Dat was een verkeerde keuze. Er was bij de directie geen overeen-

stemming over de koers van de winkel en toen ik besloot op te stappen, was ik ervan overtuigd dat ik niet meer voor een baas wilde gaan werken maar alles zelf bepalen."

Met Eva, zijn vriendin, hadden ze al vaker gesproken over een eigen mannenmodezaak in het hogere segment. Met een financiering van de bank en de hulp van wat vrienden, zijn ze acht jaar geleden begonnen met The Wardrobe. Een zaak die evengoed in de hippe buurten van Londen of New York had kunnen staan. "Wij werken eigenlijk alleen maar met bijzondere merken, specialisten die liefde

voor het vak hebben. Klanten zoeken dat ook bij ons. Als ik een mooie polo aanreik van een merk dat een klant niet kent, vertrouwen ze er toch op dat het goed zit, daar ben ik trots op."

ONLINE NIET TE KOOP

Op het moment dat we Niels spreken, is het een paar weken na de lockdown. De winkels zijn net weer opengegaan. Volgens Niels zijn de coronamaatregelen nog duidelijk te merken. "Het is behelpen. Er zijn geen bruiloften, geen diners, geen verjaardagsfeesten... Mensen voelen nauwelijks de behoefte om kleding te

kopen. Gelukkig hebben we onze vaste klanten, die steunen ons, verder is het overleven."

In tegenstelling tot veel non-food retailers, die tijdens de lockdowns hun online-omzet zagen groeien, heeft The Wardrobe geen webshop. Niels: "Voor ons is het onmogelijk om het op te nemen tegen het geweld van de grote onlinejongens. Daarom zijn we online niet te koop. Wij focussen ons op de fysieke retail. Dat betekent relaxt je kleding passen met een kop koffie of een wijntje aan onze bar."

GEEN IDEE WAAR HET GELD STAAT

Over zijn pensioen, of hoeveel er door hem is opgebouwd, durft Niels niets zinnigs te zeggen. "Ik weet dat het slordig is, maar ik ben vast niet de enige die geen idee heeft waar het geld staat, of om welk bedrag het gaat. Het houdt me gewoon niet bezig. Daar komt bij, dat ik als ondernemer sowieso geen pensioen opbouw. Wat we in de afgelopen jaren hebben verdiend, is inmiddels alweer terug gestopt in de zaak. Zo hebben we de winkel onlangs gerestyled en een damescollectie toegevoegd. Daar zijn we heel tevreden mee."

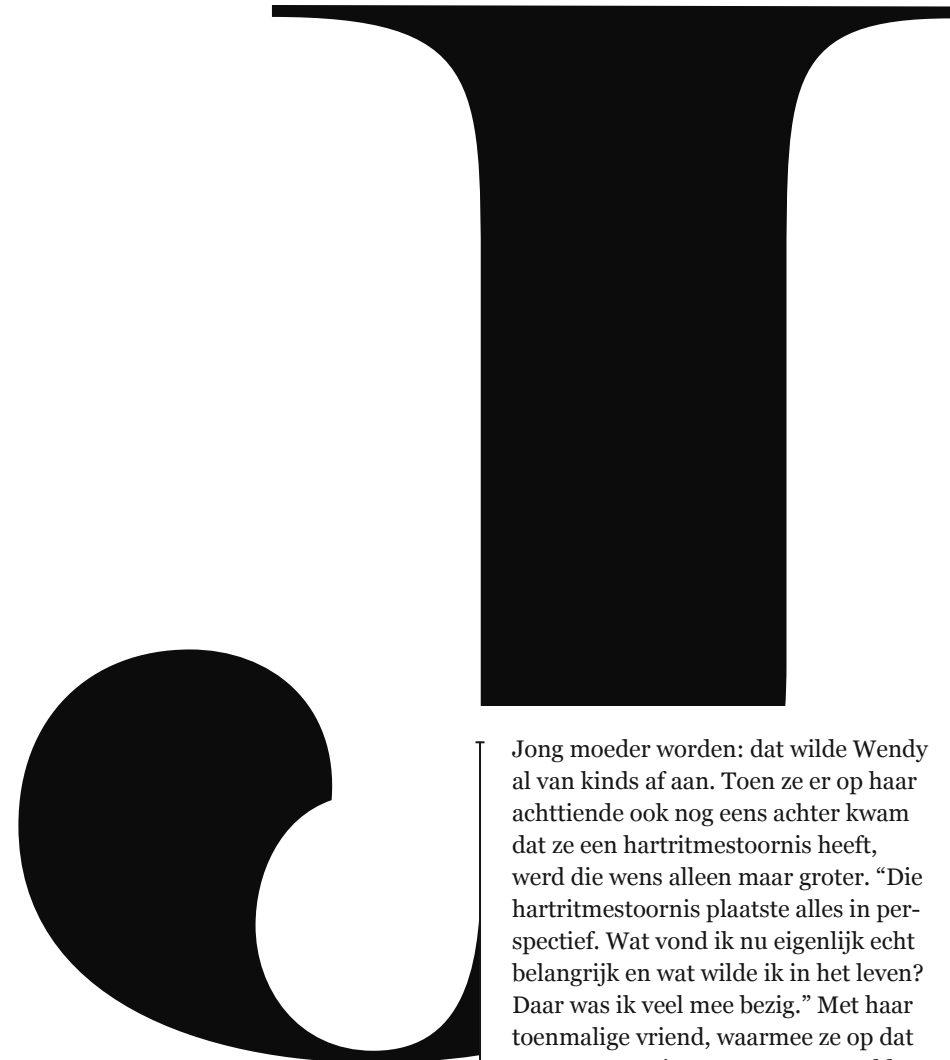

"Als ondernemer bouw ik sowieso geen pensioen op"

“Succes is voor mij dat ik genoten heb van de dag”

Wendy Amend (31) was twintig toen ze voor het eerst moeder werd van haar zoontje Denn (9). Dat was voor haar een heel bewuste keuze, net als daarnaast blijven werken. “Ik werd moeder en ging een half jaar na de geboorte weer fulltime aan het werk.”

✎ Laura van Horik ✎ Lize Kraan

Jong moeder worden: dat wilde Wendy al van kinds af aan. Toen ze er op haar achttiende ook nog eens achter kwam dat ze een hartritmestoornis heeft, werd die wens alleen maar groter. “Die hartritmestoornis plaatste alles in perspectief. Wat vond ik nu eigenlijk echt belangrijk en wat wilde ik in het leven? Daar was ik veel mee bezig.” Met haar toenmalige vriend, waarmee ze op dat moment twee jaar samen was, voelde alles al snel heel goed. Vlak nadat ze hem leerde kennen, wist ze al dat hij de vader van haar kinderen zou worden. “Ik was bijna klaar met de modeopleiding en dacht: waarom niet eerst een kind en dan pas een carrière? Niet lang daarna werd Denn geboren.”

DROOMBAAN

Het eerste half jaar na de geboorte focuste Wendy zich volledig op Denn. Daarna kwam haar droombaan op haar pad: fashion product developer bij Vlisco in Helmond. “Vanaf dat moment was ik moeder én fulltime aan het werk. Denn ging naar de kinderopvang. In het begin vond ik hem achterlaten heel lastig. Ook hij vond het niet

leuk, was huilerig. Toch was dit mijn droombaan, dus wist ik me daar overheen te zetten. Maar hoe ouder Denn werd, hoe meer het aan me begon te knagen. Hij begon inmiddels te praten en zei dan dat hij me miste. Vanaf dat moment begon ik mezelf af te vragen of werken in deze levensfase nog wel was wat ik wilde.”

VERWACHTINGEN

Een balans vinden tussen het vervullen van al die verschillende rollen ging Wendy niet altijd even makkelijk af. Ze wilde het goed doen als moeder, maar tegelijkertijd ook op haar werk, in haar relatie en bij vriendinnen. “Ik heb mijn eigen grenzen goed leren kennen en ontdekte waar ik energie uit haalde. Ik had vriendinnen die in een heel andere fase zaten, maar had door mijn werk en moederschap geen tijd meer om mee op stap te gaan. Toch vond ik het moeilijk om te doen wat voor mij goed voelde, omdat ik ook wilde voldoen aan verwachtingen van buitenaf. Ik heb absoluut momenten gekend waarop ik mezelf voorbijliep, omdat ik het allemaal zó graag goed wilde doen.”

“Natuurlijk wilde ik blijven werken en mijn dromen najagen, maar ik wilde ook mijn moederrol op de juiste manier vervullen”

FULLTIME MOEDER

Op haar werk vond niet veel later een reorganisatie plaats, waardoor Wendy haar baan kwijtraakte. Nu ze daar achteraf op terugkijkt, was dit het mooiste cadeau dat ze kon krijgen. “Denn ging voor het eerst naar school en vanaf dat moment kon ik pas voelen hoe het was om fulltime moeder te zijn. Ik maakte de balans op voor mezelf. Natuurlijk wilde ik blijven werken en mijn dromen najagen, maar ik wilde ook mijn moederrol op de juiste manier vervullen.” Plotseling fulltime moeder zijn, zorgde er echter wel voor dat Wendy in een gat viel. “Ik was vier jaar voor één baan gegaan en pas toen dat wegviel kon ik ontspanning, sporten en vrienden opnieuw in mijn leven toelaten. Ik besepte langzaamaan dat ik een gelukkiger mens ben als ik een beetje van alles heb.”

EIGEN WEBSHOP

Een jaar later begon Wendy dan ook een eigen webshop. Aan de enorme hoeveelheid kleding die ze thuis had liggen, gaf ze haar eigen creatieve invulling. “Denn had zoveel rompers dat ik er weken mee vooruit kon en zelf had ik veel kleding die ik niet leuk meer vond.

Van al die materialen ben ik dan ook kinderkleding gaan maken. Toen een vriend vroeg of ik van een laken een omslagdoek kon maken, werd pas het échte idee voor de webshop geboren: duurzame en zero waste kleding en accessoires voor kinderen van nul tot acht jaar. Dit maak ik allemaal op maat. Niet met vaste materialen, maar met wat mensen bij mij aanleveren. In mijn achtertuin heb ik inmiddels ook een klein winkeltje, waar mensen op afspraak kunnen langskomen.”

SUCCES

Met de vader van Denn kreeg Wendy ook nog dochter Mara. Hoewel ze inmiddels niet meer samen zijn, hebben ze nog altijd goed contact met elkaar. “We hebben co-ouderschap en ik heb de kinderen nu om de week. Daardoor kan ik het ook goed met mijn werk combineren, wat ik door de jaren heen overigens heel anders ben gaan ervaren. Waar ik in het begin van het moederschap heel erg vastzat aan to-dolijstjes en het gevoel had dat ik regelmatig faalde, is succes voor mij nu dat ik genoten heb van de dag. Ik kan mezelf wel kapot werken, maar dan geniet ik niet meer. En als ik niet meer geniet van wat ik doe, hebben mijn kinderen daar ook last van.”

DANKBAAR

Voor het feit dat ze jong moeder werd en daarnaast is blijven werken, is Wendy nog altijd dankbaar. Juist deze combinatie heeft haar naar eigen zeggen veel gebracht. “Mijn leven voordat ik Denn kreeg was uiteraard heel anders, maar toch heb ik het altijd prettig gevonden dat ik jong moeder werd. Natuurlijk maakte dat veel in me los; ik was twintig en mezelf nog aan het ontdekken, en daarnaast ook nog aan het werk. Maar heb ik het gevoel dat ik iets heb gemist? Nee, absoluut niet.”

Shoppen in Amersfoort

Oude grachten, gezellige pleinen en unieke boetiekjes. Wie een dagje gaat shoppen in het sfeervolle Amersfoort zal absoluut niet teleurgesteld worden. Een greep uit de leukste winkeladressen.

≡ Nienke Duimelaar en Malou Godet

2 VINTAGE FRIENDS

Dol op vintage? Dan ben je bij Vintage Friends aan het juiste adres. Hier vind je 9 ondernemers onder één dak. Allemaal met een hart voor vintage en tweedehands spullen. De kans is groot dat je deze winkel niet met lege handen verlaat.

Textielweg 10

3 THE LITTLE SHOP OF COLOURS

Eigenaressen Ellen en Roos (moeder en dochter) vonden het Nederlandse modebeeld wat saai. Daarom zijn ze een kleurrijke winkel gestart waar ze niet vies zijn van fluorescerende sokken, felgekleurd servies of een glitter diadeem. *Krommestraat 12*

FOTO: COLOUR.JPG

FOTO: LIBERTY.JPG

1 LIBERTY LIFESTYLE

Aan een van de mooiste grachten van Amersfoort vind je Liberty Lifestyle. Je kunt er terecht voor zowel dames- als herenkleding, maar ook voor spullen in je huis, cadeaus en sieraden.

www.libertylifestyle.nl/service/about/Kortegracht 5

5 EZELSOOR

Op zoek naar een specifiek stripboek, klassiek bordspel of een woordenboek? Loop eens binnen bij Ezelsoor. Vanaf 1982 verkoopt deze boekhandel tweedehands boeken, dvd's, muziek of spellen. *Achter de Arnhemse Poortwal 21*

FOTO: EZELSOOR.JPG

1 BLUR

Ontdekken, ervaren, verwonderen en inspireren? Dan zit je bij Blur goed. Je vindt er de leukste (en eerlijk!) cadeaus: van kleding en sieraden tot gadgets en planten. Doordat het aanbod steeds wisselt, word je altijd weer verrast. Ook fijn: er is een café waar je lekker kunt neerploffen voor een kop koffie, zoetheid of broodje.

Hof 2 Amersfoort

FOTO: FEMKE KAMPS

6 PASTORIE DE ELLEBOOG

Dit is niet alleen een pareltje vanaf de buitenkant. Pastorie De Elleboog is een cadeauwinkel, galerie en atelier in één. Mensen met een verstandelijke beperking vinden hier allerlei mogelijkheden voor dagbesteding. De kunst die hier gemaakt wordt, is te koop maar alleen een kijkje nemen mag natuurlijk ook.

Langegracht 37

FOTO: MARKT.JPG

7 DE MARKT OP DE HOF

Een populaire spot in hartje Amersfoort: de markt. Voor het kopen van een bosje bloemen, lekker visje of een verse stroopwafel. Een bezoekje waard!

Hof 2 Amersfoort

Jij& kijkje achter de schermen

Speelgoed- winkel voor volwassenen

Van mooie lingerie en lekker ruikende oliën tot speeltjes, zwepen en bondage-artikelen. Bij erotische lifestylewinkel Christine le Duc is er voor ieder wat wils. Manon Mooijman (42) bestiert het filiaal in Rotterdam met veel passie en plezier sinds de opening in 2015.

Malou Godet Wijnand van Till

“Of ik nog ergens van op kijk? Nee hoor, na zeventien jaar – hiervoor werkte ik in het filiaal in Zoetermeer – sta ik niet snel met mijn mond vol tanden. Mannen op pumps? Prachtig. Mensen met een

bepaalde fetisj? Ook welkom. Het kan me niet gek genoeg. Maar ook klanten die voor een mooi lingersetje komen, een leuk spel voor een vrijgezellenfeest zoeken of hun eerste speeltje kopen, help ik graag. De diversiteit maakt het

“Het oudste stel dat hier winkelt, is over de negentig. Dat vind ik geweldig!”

zo leuk: vrouwen, vriendinnengroepen, mannen, stellen... alles komt hier over de vloer.”

CHIC EN WARM

Op haar achttiende solliciteerde Manon bij de winkel in Den Haag, maar tevergeefs. “Ze vonden me wat aan de jonge kant. Het is natuurlijk toch een winkel voor achttien jaar en ouder. Zeven jaar later besloot ik het nog eens te proberen, ditmaal bij het filiaal in Zoetermeer. De filiaal-manager was erg enthousiast vanwege mijn ruime ervaring als verkoopmedewerker. Wat me aansprak aan Christine le Duc? Dat het anders is dan anders. Voordat ik hier werkte, was ik na twee jaar altijd wel uitgekeken op een baan. Dat heb ik hier absoluut niet. Je bent net even wat persoonlijker met klanten bezig dan in een ‘normale’ winkel. Dat past bij mij.” Ook de styling van de zaak is Manon op het lijf geschreven. “Beige, champagne, antraciet en zwart... ik ben er verliefd op. Als je mijn huis zou zien, dan snap je dat dit voor mij als een tweede thuis voelt. Want ook daar komen deze tinten terug. Het heeft iets chics maar straalt tegelijkertijd warmte uit.” De etalage van de winkel is Manons trots. “Het is het eerste wat je ziet, dus daar besteed ik veel aandacht aan. Over het algemeen verander ik ‘m toch wel één keer in de twee weken. Klanten reageren er heel enthousiast op en vragen vaak naar de setjes van de etalagepoppen.”

ANDERE WERELD

De inrichting van Christine le Duc is afgestemd op de uiteenlopende behoeftes van klanten. “Als je hier binnenkomt en niets met bondage hebt, dan kan het heftig zijn als je dat soort artikelen als eerst ziet. Natuurlijk, we zijn geen Jamin, maar het is belangrijk dat iedereen zich fijn voelt. Het ‘hardere gedeelte’ bevindt zich

daarom achterin de zaak achter een mysterieus gordijntje. Als je daar doorheen gaat, stap je een andere wereld binnen.” Waar een erotische winkel eerst nog iets spannends was, lijkt het nu veel minder een ‘big deal’. “De maatschappij vindt het steeds normaler. Gelukkig maar, want het is ook normaal. Sterker nog: het is heel leuk. Eigenlijk zijn we een speelgoedwinkel voor volwassenen. Wat je tegenwoordig steeds meer ziet, zijn moeders en dochters die samen komen shoppen. Meestal voor lingerie, maar vaak wordt er ook onderling gedold: ‘is zo’n speeltje niet leuk voor jou?’. Ik merk wel dat oudere mensen het spannend blijven vinden, maar ook dat geldt zeker niet voor iedereen. Het oudste stel dat hier winkelt, is over de negentig. Dat vind ik geweldig! Een heel klein vrouwtje en een grote stoere Rotterdammer achter een rollator. Ze zijn al eeuwen samen en komen af en toe een mooi setje voor haar uitzoeken. Bijzonder, toch?”

PERSOONLIJK

Zoals in elke branche zijn er ook in deze trends en ontwikkelingen. “Door het boek *Fifty shades of grey* zijn onze bondageartikelen door het dak gegaan. Ook mensen van wie je het totaal niet verwacht, zijn nu nieuwsgierig en willen het een keer proberen. Wat verder populair is, zijn de ‘koppeltoys’. Denk bijvoorbeeld aan een eitje dat de vrouw inbrengt en de man kan bedienen met een afstandsbediening. Maar ook luchtdrukspeeltjes - waarbij er luchtdrukpuffjes worden gegeven - zijn in trek. Soms vragen klanten: ‘probeer jij alles?’. Maar dat zou mijn lijf echt niet aankunnen, haha. Bovendien is een speeltje heel persoonlijk. Wat ik fijn vind, kan voor een ander totaal niet werken. Je moet het echt zelf ontdekken.” Naast een breed assortiment biedt Christine le Duc ook workshops aan. “Door corona is

het nu even anders, maar normaal gesproken geven we workshops aan groepen van vijf tot tien dames. Van ‘Masturbation Masterclass’ tot ‘How to blow your man away’. De dynamiek tijdens zo’n workshop is altijd goed en deelnemers hebben de grootste lol. Het is overigens niet alleen geinen; mensen willen ook echt iets leren.”

HIER EN NU

Voor Manon draait het niet alleen om omzet. “Als ik klanten blij kan maken, heb ik een fijne dag. We krijgen ook mensen over de vloer die door een specialist zijn doorgestuurd. Bijvoorbeeld vrouwen met vaginisme die speciale toys nodig hebben om te oefenen met ontspannen. Maar ook mannen met prostaatproblemen die op zoek zijn naar een pomp om de doorbloeding op gang te laten komen. Het is dus niet alleen maar lust bij Christine le Duc, maar soms ook een beetje medisch. Dat artsen ons aanraden, vind ik echt een compliment.” Wanneer we Manon tot slot naar haar pensioen vragen, hoeft ze daar niet lang over na te denken. “Daar ben ik totaal niet mee bezig. Plannen voor de toekomst maken, is niets voor mij. Dat gevoel is versterkt toen ik in 2015 borstkanker kreeg. Gelukkig gaat alles nu goed, maar mijn mindset is nog meer veranderd. Ik geniet zoveel mogelijk van het nu.”

"Rijk worden, niet ons streven

Achter sommige modelabels schuilt niet alleen een mooie collectie, maar ook een goed verhaal. Jij&Wij magazine sprak met vier 'duurzame duo's'.

≡ Nienke Duimelaar en Malou Godet 📷 Lize Kraan

SJAAK HULLEKES (39) EN SEBASTIAAN KRAMER (35),
EIGENAREN VAN MODELABEL HUL LE KES UIT ARNHEM.

“Met Hul le Kes willen we de mooie kanten van het ongepolijste laten zien. Wanneer er een gaatje in je broek zit of de kleur van je shirt vervaagt, begint wat ons betreft pas het verhaal; dan wordt het echt jôuw kledingstuk. Je kunt het verven, repareren of de vergankelijkheid omarmen. Als je het maar niet weg doet. Dingen weggooien zodra ze niet meer perfect zijn, daar moeten we echt mee ophouden!”

ONDERIN DE KETEN

“Met onze filosofie zullen we niet rijk worden, maar we zijn van mening dat dit ook niet het streven zou moeten zijn. Juist die lust naar geld maakt deze branche kapot. Want zolang bedrijven in de top bakken met geld verdienen, blijft er onderin de keten sprake van slavernij. Daar willen wij absoluut niet aan bijdragen. Doen wat we leuk vinden en ons verhaal uitdragen: dáár gaat het ons om.”

RESTPARTIJEN EN OUDE STOFFEN

“Onze ontwerpen staan dichtbij onszelf. Het zijn kledingstukken die we graag dragen, bijvoorbeeld in de tuin of in het atelier. Lekker praktisch en casual. Wanneer we iets gaan maken, bedenken we niet eerst wat we willen, maar kijken we welke grondstoffen voor handen zijn. Restpartijen, stoffen die we

op rommelmarkten vinden... we werken alleen maar met gebruikte materialen of oude spullen. Daardoor is vrijwel elk item uniek. “

HERSTELATELIER

“Binnenkort openen we de ‘Hul le Kes Recovery Studio’: een herstelatelier voor kleding én mensen. Kledingstukken die kapot zijn, worden er gerepareerd. En tegelijkertijd herstellen de mensen die er werken van bijvoorbeeld een burn-out door het rustgevend handwerk. Wat er verder nog op de planning staat? Een eigen winkel, maar dan in de breedste zin van het woord. Het moet een plek zijn waar mensen oude grondstoffen kunnen inleveren, inzicht krijgen in materialen en het productieproces. Kortom: een etalage voor de visie van Hul le Kes.”

PENSIOENWEETJE

Het gemiddelde ouderdomspensioen dat bij ons wordt uitgekeerd is 2.000 euro bruto per jaar. In 2020 telde het pensioenfonds 119.866 gepensioneerden en werd 360 miljoen euro pensioen overgemaakt.

Links op de foto is Sebastiaan Kramer
en rechts Sjaak Hullekes.

“Waarom alles nieuw?”

PASCAL MULDER (37) EN RATNA HO (33), EIGENAREN VAN TASSENLABEL FRAENCK.

“Design en kwaliteit staan bij ons hoog in het vaandel. Tegelijkertijd vinden we het belangrijk om sociaal en duurzaam te zijn. Met ons label Fraenck laten we zien dat al deze aspecten samen kunnen gaan. Natuurlijk is het best een uitdaging om winstgevend te zijn en vast te houden aan je idealen, maar tot nu toe weten we de juiste balans te vinden. Zolang we de boel draaiende kunnen houden én achter de producten staan die we maken, zijn we tevreden.”

BONT GEZELSCAP

“Een groot deel van ons team bestaat uit mensen met een ‘afstand tot de arbeidsmarkt’. Dat kan iemand zijn die er een tijd tussenuit is geweest in verband met ziekte, maar ook een statushouder uit Syrië. Bij elkaar is het een heel bont gezelschap wat zorgt voor een leuke, ontspannen en open sfeer. Binnen de werk-leertrajecten staan – afhankelijk van de persoon – verschillende doelen centraal: van op tijd leren komen en samenwerken binnen een team tot vakinhoudelijke vaardigheden als patroontekenen en stikken. Soms is iemand zo talentvol dat we die vast in dienst nemen.”

RESTANTEN

“Toen we begonnen, bestelden we materiaal uit de catalogus van een zeilmakerij. Op een gegeven moment zagen we hoeveel restanten er in de afvalbak belanden en dachten we: waarom alles

nieuw? Sindsdien gebruiken we alleen nog maar de restmaterialen, waardoor onze tassen duurzaam én uniek zijn. Nu we het werken met zeil en kunstleer volledig in de vingers hebben, willen we onze collectie op termijn uitbreiden met kleding en woonaccessoires.”

TROTS

“Vorig jaar hebben we in opdracht van de gemeente Arnhem in drie weken tijd 40.000 mondkapjes gemaakt. Dat we dit als team voor elkaar hebben gekregen, is iets waar we heel trots op zijn. Een andere leuke opdracht is het afscheidscadeau dat we voor demissionair minister Tamara van Ark mochten maken: een mooie, luxe werktas. Van simpele producten tot designitems, met elkaar zijn we overal toe in staat.”

PENSIOENWEETJE

In totaal zijn er 32.000 werkgevers en 310.000 werknemers verplicht bij ons aangesloten. Hiervan is het grootste deel vrouw, parttime werkend (3 dagen) en 39 jaar. Ouderdomspensioen bouw je bij ons op vanaf je 20ste.

“Aan ons label hangt een mooi initiatief”

AILENE VAN ELMPT (29) EN HARIATIE ELEVELD (45), EIGENAREN STAY SAFE AMSTERDAM.

“Het is begonnen als hobby. Vrienden en familie wilden een mondkapje en wij zijn die toen gaan maken. Op een gegeven moment was de vraag zo groot dat we dachten: hier moeten we serieus mee aan de slag. In april 2020 schreven we ons in bij de Kamer van Koophandel en kort daarna – toen mondkapjes verplicht werden in het ov - ging het helemaal los. We hebben werkdagen gehad van veertien uur, zeven dagen per week.”

VOEDSELPAKKETTEN

“Door de pandemie kwamen onze werkzaamheden als modeontwerper (Ailene) en bloemkunstenaar (Hariatie) grotendeels stil te liggen. Stay Safe Amsterdam heeft ons door de coronaperiode geholpen, financieel en creatief. We krijgen soms nare reacties van mensen. Die vinden het niet kunnen dat we hiermee ons geld verdienen, terwijl er een mooi initiatief aan ons label hangt. Een gedeelte van de opbrengst gaat naar voedselpakketten in Indonesië. Het voelt goed om op die manier een bijdrage te kunnen leveren.”

INTENSIEVE SAMENWERKING

“Alle mondkapjes snijden we met de hand uit batiks: handgeweven en handbeschilderde Indonésische stoffen. Deze kenmerken zich door de diversiteit aan prints. Een batik die aan zee is gemaakt, heeft bijvoorbeeld een heel andere vibe dan een

exemplaar uit het binnenland. Onze intensieve samenwerking heeft geleid tot inspiratie over en weer én een verliefdheid. We zijn niet meer alleen vrienden en zakenpartners, maar ook een setje.”

IN EN OM HET HUIS

“Dat Stay Safe Amsterdam eindig is, hebben we altijd geweten. Dat is niet erg, want we hebben genoeg ideeën voor de toekomst, die we onder een andere naam voortzetten: Atelier Neutral. Zo zijn we bezig met een productlijn voor in en om het huis. Van mooie kussens tot comfortabele kleding. Gemaakt van batiks, maar dan met een moderne twist. Onze collectie gaat je het gevoel geven dat je mooie reizen maakt; gewoon vanuit je eigen woning.”

PENSIOENWEETJE

Ons maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid sluit aan bij wat de werknemers in de detailhandel belangrijk vinden. Onze overtuiging is dat duurzaam beleggen op de lange termijn betere rendementen oplevert. Dat is goed voor de werknemers, die bij ons hun pensioen opbouwen, en het levert een bijdrage aan een betere wereld.

Links op de foto is Hariatie Eleveld
en rechts Ailene van Elmpt.

“Zonde om alles weg te gooien”

ZUSSEN NADIAH (29) EN ILIANA (26), EIGENAREN VAN WEBSHOP SCRAPFAB.

“Je kunt wel zeggen dat duurzaamheid ons met de paplepel is ingegoten. We zijn opgevoed met het idee dat het zonde is om dingen die nog hergebruikt kunnen worden, weg te gooien. Nadiah is turnlerares en maakt zelf turnpakjes met bijbehorende scrunchies voor in je haar. Omdat er steeds meer vraag kwam naar die scrunchies, zijn we in 2018 een webshop begonnen.”

MONDKAPJES

“In mei 2020 werd tijdens de laatste persconferentie over covid-19 duidelijk dat mondkapjes verplicht zouden worden in het openbaar vervoer. Eerder hadden we al met het idee gespeeld om ook duurzame mondkapjes te maken en na deze persconferentie zijn we direct van start gegaan. Bij Nadiah thuis hebben we een atelier, waar onze naaimachines staan. We trommelden iedereen in onze omgeving op om te helpen: elastiek knippen, stoffen uitsnijden en volop mondkapjes naaien.”

RESTMATERIAAL

“Ook de mondkapjes bleken een enorm succes. Deze zijn gemaakt van restmateriaal zoals gordijnen, tweedehands kleding of overgebleven stukken stof. Mensen weten ons inmiddels te vinden en we krijgen uit allerlei hoeken stoffen gebracht die over zijn. Dat is erg fijn want we vinden het belangrijk dat het hergebruik van deze stoffen een

positieve impact heeft op de voetafdruk van de textielindustrie.”

GOEDE ZAAK

“We zijn best trots dat we in drie jaar tijd een goedlopende webshop plus vijf verkooppunten in het oosten van het land hebben opgebouwd. De verkoop loopt als een trein. Dat is heel leuk, maar soms ook druk in combinatie met onze banen. Maar we doen het met liefde en hopen dat we met onze scrunchies én mondkapjes een steentje bij kunnen dragen aan het verduurzamen van de textielindustrie!”

PENSIOENWEETJE

Omdat je in de detailhandel werkt, bouw je automatisch ouderdomspensioen op bij Pensioenfonds Detailhandel. Elke maand wordt er op je brutoloon premie ingehouden voor je pensioen. Op je salarisstrookje zie je hoe hoog dit percentage is. Je werkgever betaalt ook mee aan je pensioen. Dat geld beleggen wij samen met honderdduizenden collega's op een maatschappelijk verantwoorde manier. Dit betekent dat we niet alleen voor een goed rendement gaan, maar ook bijdragen aan mens en milieu.

Nooit meer terug

Het zal je maar overkomen. Op je 68ste laat je alles achter je om samen met je man in Oostenrijk te gaan wonen, word je plotseling smoorverliefd op een Oostenrijker. Dit is het verhaal van Wilhelmine Westerhuis (75).

≡ Kees Beudeker 📷 Rotraut Müllner en het Verkeersbureau Neder-Oostenrijk

“In Nederland noemde ik me altijd Wil”, zegt Wilhelmine aan de telefoon. “Mijn doopnaam is Wilhelmina, maar dat vind ik zo stom klinken en in Oostenrijk kennen ze die naam niet. Dus heeft mijn nieuwe man Leopold het omgedoopt in Wilhelmine. Zo heet ik nu.”

Door de coronamaatregelen spreken we Wilhelmine op afstand. Ze woont nu in het noorden van Oostenrijk, op 5 kilometer van de Tsjechische grens. Het dorpje heet Weinern en telt 63 inwoners. Wilhelmine: “Mijn zus is op een gegeven moment verhuisd naar Oostenrijk. Haar dochter was skileraar. Daar wilde ze dichterbij wonen. In die tijd ging mijn man met mijn zwager mee om te helpen verhuizen en kwam altijd met enthousiaste verhalen terug. Ik kon alleen nooit mee, omdat er

geen oppas te vinden was voor mijn vier katten en die wilde ik niet alleen laten. Toen de laatste kat doodging, ben ik pas meegegaan. Er ging een wereld voor me open. Wat was het ruim en niet zo op elkaar gebouwd als in Diemen, waar we woonden.”

GEEN ZORGEN MEER

Bij thuiskomst in Nederland struinden Wilhelmine en haar man internet af op zoek naar allerlei huizen. De mooiste woningen zagen ze voorbijkomen voor prijzen waar je in Amsterdam nog geen garagebox voor krijgt: “Sodemieters’, zei ik tegen mijn man, ‘kijk nu toch eens even: voor 25.000 euro een gelijkvloerse bungalow te koop met een enorm grote tuin. Wat zitten wij hier nog te doen op een stukje van vijf bij vijf meter? Laten

we gauw ons huis verkopen. Van de meerwaarde gaan we in Oostenrijk wonen. Dan hebben we gelijk geen zorgen meer’.”

WEIDS UITZICHT

Uiteindelijk bleek dat makkelijker gezegd dan gedaan. Toen Wilhelmine hun huis in Diemen te koop zette - een maisonnette-hoekwoning, brak de financiële crisis uit. De huizenprijzen kelderden. “Het heeft twee jaar geduurd, voordat we ons huis hadden verkocht. In de tussentijd zijn we een paar keer naar Oostenrijk geweest. We vonden een prachtig huis, gebouwd in een U-vorm, alles op de begane grond en een lel van een tuin in een bosrijke omgeving. Ook de prijs klopte. Volgens de Bosatlas is de route die er langsloopt een van de mooiste van Oostenrijk. Maar er zijn geen bergen, gelukkig. Het is er heuvelachtig. Al die jaren in Nederland heb ik genoeg tegen huizen aangekeken. Hier is het uitzicht weids en zie je hazen, reeën en fazanten in de tuin lopen. In Diemen waren dat mensen.”

SMERIG

In 2014 werden er door Wilhelmine en haar man op verschillende middagen afscheid genomen van hun familie en bekenden. Een dochter bleef in Nederland achter en een zoon woonde al in Spanje, terwijl er ook nog een kleindochter in de Dominicaanse Republiek woont en haar halfzusje in New York. Nadat alles in de vrachtwagen was geladen en de auto volgestouwd met schoonmaakspullen gingen ze op weg. “De eerste dagen hebben we in een hotel overnacht en moesten we bij de notaris in Wenen de formaliteiten regelen. Op het moment dat de vrachtwagen met onze spullen aankwam, hebben we eerst de garage leeggemaakt en alles op pallets gezet. Rondom het huis was alles overwoekerd en binnen echt smerig. Ik werkte

in mijn ochtendjas, dat zit zo lekker, terwijl mijn man in zijn werkkloffie rondliep, maar stiekem niks deed. Achteraf hoorde ik in het dorp, dat ze dachten dat hij zich het vuur uit de sloffen liep en ik in mijn peignoir de tijd aan het verlummelen was.”

ALLES KLIKTE

"Op een dag stak Leopold zijn hoofd om de hoek en vroeg: ‘Sind sie die Holländer? Dan komm ich’. Wij waren net buiten aan het koffie drinken. Prompt ging hij op het bankje naast me zitten, tegen me aan. Van niemand anders had ik dat geduld. Maar meteen waren we zeer close. Alles klikte. Hij vertelde dat zijn vrouw was overleden, alleen door het leven ging en bakker in Wenen was geweest. Dat ligt hier 100 kilometer vandaan. We hebben gepraat, gepraat, en gepraat. Leopold zei dingen die me troffen. Gelijkenissen met zijn overleden vrouw. Zij schilderde en handwerkte ook. Op een dag zei hij zelfs: ‘hé, je draagt dezelfde soort kleren’. Ik dacht bij mezelf: kan ik dit nog wel maken op mijn leeftijd? Ik ben dertig jaar getrouwd. Mag dan de bliksem nog inslaan?”

‘IK BLIJF HIER NIET LANGER’

Met Kerstmis waren mijn toenmalige man en ik bij mijn zus. Op een gegeven moment zei ik: ‘Ik houd het niet meer uit. Ik blijf hier niet langer’.

Ik ben met twee volle tassen naar Leopold gelopen en heb gezegd: ‘hier ben ik’. Sindsdien heb ik geen contact meer met mijn zus. Hij glimlachte en zei: ‘kom er maar in’. De dag erna zijn we naar Wenen gegaan. Daar had Leopold nog een huis. In dat jaar zijn we veel heen en weer gereden. In Wenen konden we wassen en moesten de tuin onderhouden. Tot we het pand vorig jaar december hebben verkocht en definitief naar Weiern zijn verhuisd. Eerst hebben we deze woning, die ver in de vorige eeuw door de vader van Leopold is gebouwd, vanbuiten gerenoveerd, geïsoleerd en van een nieuwe riolering voorzien.”

GEWAPENDE OVERVAL

“Ik kom uit Eemnes en heb altijd in winkels gewerkt. Eerst 5 jaar in een delicatessenzaak in Laren. Daarna in drogisterijen en een farmaceutische groothandel. Tussendoor bestierde ik nog een paar jaar een postagentschap, maar dat werd me te veel. Ook met de baan bij de groothandel moest ik stoppen. Door het vele schrijfwerk kreeg ik een peesontsteking in mijn hand, waaraan ik moest worden geopereerd. Daarna heb ik nog tien jaar met gemengde gevoelens in drogisterijen in Amsterdam gewerkt. Tot twee keer toe heb ik een gewapende overval meegemaakt. De eerste keer kreeg ik een pistool op mijn voorhoofd gedrukt en het bevel: ‘kassa openmaken’. De tweede keer

Op de foto in het midden, links Wilhelmine in klassieke Dirndl-outfit en naast haar Leopold, haar nieuwe geliefde in een traditioneel Oostenrijks kostuum.

stond ik achter de toonbank en kreeg een revolver in mijn zij. Wat ik toen merkte is als je iets moet doen wat je niet wilt, je niet meer weet hoe hét moet. Ik werd er ziek van. Niemand wist wat ik had. Ik was zo moe. Voor mijn gevoel heb ik wekenlang geslapen. Na een MRI-scan bleek dat ik een nier-infarct had gehad, afgescheurd. Met als gevolg dat ik twee jaar in de ziektewet kon. Tijdens de re-integratie cursus werd me te verstaan gegeven, dat ik het rustiger aan moest gaan doen. Een winkel associeerde ik met gevaar. Ik was 55 jaar en moest het over een andere boeg gaan gooien.

Anders dan in de meeste provincies in Oostenrijk kent het gebied waar Wilhelmine woont geen bergen maar heuvels.

“Prompt ging hij op het bankje naast me zitten, tegen me aan. Van niemand anders had ik dat geduld”

Na een tijdje vond ik werk bij een marketingbureau, abonnees van het Financieel Dagblad bellen om te checken of hun gegevens nog klopten. Dat heb ik tot aan mijn pensioen gedaan.”

WEINIG CONTACT

Voordat Wilhelmine was getrouwd met de man waarmee ze naar Oostenrijk vertrok, had ze een eerder huwelijk. Met deze echtgenoot heeft ze elf jaar samengewoond en twee kinderen gekregen.

“Mijn dochter woont in Bussum,” vertelt Wilhelmine. “Daar heb ik weinig contact mee. Tussen haar man en mij boterde het niet zo. Nu ze is gescheiden, wordt dat contact hopelijk beter. Mijn zoon woont in Spanje met zijn Cubaanse vrouw. Zij kon niet aarden in Nederland. Contact hebben we vooral via telefoon en app.”

ZOVEEL RUIMTE

In Oostenrijk vindt Wilhelmine het heerlijk. Ze spreekt de taal en droomt soms zelfs in het Duits. Haar nieuwe man Leopold kan Nederlands verstaan en zorgt voor het reilen en zeilen in huis. Hij

kookt, doet de was, maakt schoon en Wilhelmine bestiert de tuin. Ze zegt: “Ik zou nooit meer naar Nederland terug willen. Er is hier zoveel ruimte. Iedereen heeft een vrijstaand huis. In Diemen hoorde je door de dunne muren alles van elkaar. Daar werd ik nerveus van. Als je gezellig buiten zat, hing de buurvrouw uit het raam om te vragen of je niets te doen had.”

DIRNDL-OUTFIT

In haar nieuwe woonplaats met 63 inwoners verveelt Wilhelmine zich nooit. “Er is van alles te doen. We hebben een joekel van een tuin en er is een actief dorpsleven. We waren nog geen twee dagen in Oostenrijk, of de buurvrouw kwam op mij af met de vraag of ik zin had om in het dorpskoor te gaan zingen. ‘Graag’, zei ik. In Holland heb ik jarenlang in het kerkkoor gezeten. Ook maak ik nu met een aantal vrijwilligers uit het dorp de kapel schoon en heb een kleed geborduurd voor het altaar. De pastoor heeft ons kortgeleden nog bedankt.”

Waar ze nog aan moet wennen, is het op visite gaan. “Spontaan op de koffie is er niet bij. Daar moet je altijd even voor bellen. Toch fladder ik weleens onaangekondigd binnen. In het dorp zijn ze wel wat gewend sinds ik hier woon. Vorig jaar nog zijn we naar het slotfeest geweest van de graaf en de gravin. Het hele dorp was uitgenodigd. Ik ben in een traditionele Dirndl-outfit gegaan. Een giller.”

10 KILO AFGEVALLEN

Een uitje vindt Wilhelmine de manier waarop ze in Oostenrijk boodschappen doen. Als je naar de supermarkt gaat, rijdt je niet meteen naar huis, maar eet je eerst een taartje in een Konditorei.

Wilhelmine: “Toch ben ik geen gram aangekomen, sterker nog: 10 kilo kwijt. Dat komt door het Oostenrijkse eten. Anders dan ik gewend was, bevat het bijna geen vet en heel weinig suiker. Alleen de schnitzel laat ik staan. Die frituren ze hier. Maar verder, nee, ik eet alles, van Sauerkraut tot Rotkraut en elke avond een wijntje, kaas of nootjes.”

ALLE APPARATEN DUBBEL

De scheiding met de man waarmee ze 30 jaar samenleefde, is vorig jaar rondgekomen. Nu ze een huishouden vormt met Leopold, krijgt ze AOW voor een samenwonende en ouderdomspensioen van Pensioenfonds Detailhandel. Een vetpot is het volgens haar niet. “Er was geen overwaarde uit de verkoop van ons Nederlandse huis. Daar had ik natuurlijk wel een beetje op gerekend om zorgeloos te kunnen leven. Maar Leopold krijgt

ook pensioen en we hebben niet veel nodig. Alle elektrische apparaten in ons huis zijn dubbel en we hebben elkaar. Wat wil je nog meer?”

ACHTERGROND

KLEIN PENSIOEN

Wilhelmine ontvangt AOW voor een samenwonende en daarbij ouderdomspensioen van Pensioenfonds Detailhandel. Haar nieuwe man Leopold was ondernemer en heeft een Oostenrijks pensioen gespaard. Daarnaast krijgt hij een pensioen van zijn overleden vrouw. Zij werkte voor een bank.

“Duurzaam ondernemen is extra belangrijk in deze tijd

Een goed pensioen en duurzaam beleggen. Gaan deze twee wel samen? Pensioenfonds Detailhandel vindt van wel. Wij vragen Louise Kranenburg, Manager Verantwoord Beleggen bij Pensioenfonds Detailhandel, naar het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid (MVB).

≡ Nienke Duimelaar 📷 Steven Snoep

Louise Kranenburg, Manager Verantwoord Beleggen: “Ik ben me nog bewuster geworden van de spullen die ik koop. Waar komen ze vandaan en heb ik het echt nodig?”

Waarom vindt Pensioenfonds Detailhandel het belangrijk om bij te dragen aan een duurzame toekomst?

“Wij kiezen bewust voor beleggen op een maatschappelijk verantwoorde manier. Onze overtuiging is dat verantwoord beleggen niet alleen goed is voor mens en milieu, maar op de lange termijn ook betere rendementen oplevert. Daarbij stellen we duidelijke doelstellingen. Pensioenfonds Detailhandel richt zich op de normen, waarden en wensen van de deelnemers, en op de duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) van de Verenigde Naties.”

Hoe doen jullie dat precies?

“Wij zijn ons ervan bewust dat onze beleggingen impact hebben op de wereld. We maken daarom gerichte keuzes waarin we wel, niet, veel of weinig beleggen. Een andere manier om die impact te

maken, is het gesprek aangaan met bedrijven waarin we investeren en op aandeelhoudersvergaderingen te stemmen. Tot slot, en dat is een nieuwe manier voor ons, zijn we bezig aan de selectie voor onze positieve impact investeringen. We willen namelijk 1 procent van onze totale beleggingsportefeuille in dat type beleggingen hebben. Daarmee beleggen we met meetbare en positieve impact.”

Wat staat er nu hoog op de agenda?

“We hopen dit jaar, net zoals we dat bij onze aandelenportefeuilles hebben gedaan, een groot deel van onze leningenportefeuille te verduurzamen. We passen deze portefeuille aan om bij te dragen aan vier duurzaamheidsdoelstellingen van de Verenigde Naties. De doelstellingen waar wij op focussen zijn: ‘Waardig werk en economische groei’, ‘verantwoorde consumptie en productie’, ‘klimaatactie’ en ‘vrede, justitie en sterke publieke diensten’.

Daarnaast hebben we ons onlangs aangesloten bij ‘GREEN’. Dit is een samenwerking om te zorgen dat vastgoed duurzamer wordt op klimaatgebied.”

Op welke resultaten ben je zelf het meest trots?

“Ik ben er heel trots op dat we al vordering maken met de ambitieuze doelstellingen die we vorig jaar hebben opgesteld. We streven naar 50 procent CO2-reductie in aandelen, 30 procent minder CO2-uitstoot in onze bedrijfsobligaties, en het verder inrichten van onze beleggingen naar de vier SDG's. Natuurlijk, het werk is nooit klaar, maar we maken grote stappen. Wat Pensioenfonds Detailhandel daarbij doet, is dichtbij haar eigen koers blijven en tegelijkertijd de voorkeuren van deelnemers nauwlettend onderzoeken. Zo blijven we in beweging en dat is belangrijk in verantwoord beleggen.”

Waar ligt jullie focus?

“Voorop de vier SDG's die we prioriteit geven. Klimaat is voor ons een belangrijk speerpunt. We kijken hoe we klimaatrisico's in kaart kunnen brengen (overstromingen, extreme droogte, gebrek aan voldoende groene energie). Er gebeurt heel veel in beleggingsland op het gebied van klimaat, maar er is ook nog veel onbekend. We werken internationaal met partijen samen om meer inzicht te krijgen.”

Kunnen jullie die focus wel vasthouden in deze tijd?

“Duurzaam ondernemen is juist extra belangrijk in deze tijd. Als je kijkt naar bijvoorbeeld de textielindustrie dan zie je dat productielanden een enorme klap hebben gekregen door Covid-19. Deze crisissituatie heeft

juist getoond hoe belangrijk het is dat we over een verantwoorde en duurzame manier van ondernemen blijven nadenken. Maar ook, hoe ingewikkeld dat eigenlijk is, in een internationale beleggingsportefeuille.”

Op welke manier speelt duurzaamheid een rol in je eigen leven?

“Ik ben me nog bewuster geworden van de spullen die ik koop. Waar komen ze vandaan en heb ik het echt nodig? Wij als consumenten kunnen een steentje bijdragen door duurzame keuzes te maken, maar het zijn vooral grote bedrijven waarin wij beleggen die de stappen moeten én kunnen nemen. We hebben al veel gedaan, maar we blijven ons constant verbeteren. Daarbij houdt Pensioenfonds Detailhandel vast aan de koers die onze deelnemers ondersteunen.”

ACHTERGROND

Louise is afgestudeerd socio-loog (Erasmus Universiteit) en trad september vorig jaar in dienst bij het bestuursbureau van Pensioenfonds Detailhandel. Hiervoor werkte zij bij MN, pensioenuitvoerder voor het Pensioenfonds Metaal & Techniek, PME en de Koopvaardij. Retail-ervaring deed Louise op bij het Rotterdamse City Lens, waar ze vier jaar heeft gewerkt.

Oproep

Schitteren in Jij&Wij magazine?

Heb jij een mooi verhaal dat je met ons wilt delen? Werk je in een winkel waar Jij&Wij écht een kijkje moet nemen? Of zijn jouw collega's goud waard?

LAAT HET ONS WETEN!

Stuur een mail naar jc@pensioenfondsdetailhandel.nl en wie weet sta jij (met je collega's) in het volgende nummer.

“Wij willen medewerkers helpen de beste versie van zichzelf te worden”

Specsavers is een Engels familiebedrijf, opgericht in de jaren '80. In Nederland telt de franchiseformule 141 winkels en 1300 medewerkers. De oog- en hoorzorgketen wil zijn werknemers lange termijn carrières bieden. Maar hoe werkt dat? Aan het woord Remko Berkel, directeur Specsavers Nederland, en Marjolein Jansen, Head of Human Resources.

☰ Kees Beudeker 📷 Specsavers

Marjolein Jansen, Head of Human Resources bij Specsavers.

Als je in een paar woorden kunt vangen wat werken bij Specsavers betekent, wat zeg je dan?

Remko: “Iedereen die bij ons komt werken, willen we een mooie carrière bieden. We vinden het belangrijk dat medewerkers lang bij ons blijven en door kunnen groeien. Daarom hechten we veel belang aan opleidingen. De Specsavers Academy vervult daar een belangrijke rol in.”

Marjolein: “Onze ambitie is om medewerkers te helpen de beste versie van zichzelf te worden. Daarbij staan de

waarden van ons familiebedrijf hoog in het vaandel.”

Hoe luiden die familiewaarden?

Marjolein: “Onze belangrijkste waarde is: ‘Behandel anderen zoals je zelf behandeld wilt worden’. Hierdoor zijn er geen strakke formules nodig, of ander ingewikkeld personeelsbeleid. Respect en vertrouwen zijn de kern. Dat dragen we actief uit.”

Remko: “En diversiteit is voor ons heel belangrijk. We willen een afspiegeling vormen van de maatschappij en zo de organisatie nog veel beter en

scherper krijgen. Dat begint bij de werving van nieuwe medewerkers en het aannamebeleid. Zo worden sollicitatiegesprekken bij ons bijvoorbeeld altijd door meerdere collega's gevoerd. Hiermee voorkomen we, dat er alleen maar eenzelfde type werknemer wordt aangenomen. Iemand van 50 plus kan namelijk ook een mooie loopbaan hebben bij Specsavers.”

Wat is jullie beleid ten aanzien van persoonlijke stijl, zoals kleding, piercings en tattoos? Hanteren jullie daar regels voor?

Remko: “Dat is eigenlijk nooit een discussie of een probleem, zolang het niet te provocerend is.”

Marjolein: “Alleen als de musen van het dak vallen en jij besluit in bikini en op slippers te komen werken, dan hebben we daar een probleem mee, je moet representatief zijn.”

Specsavers staat bekend als een bedrijf dat veel medewerkers—bijeenkomsten organiseert en waarde hecht aan onderlinge verbinding en persoonlijk contact. Hoe is dat tijdens de pandemie verlopen, want jullie zijn geen dag gesloten geweest?

Remko: “Aan het begin van de uitbraak was er veel angst. Onze mensen stonden echt in de frontlijn. Geen klant droeg toen een mondkapje en veel mensen wilden uit gewenning nog steeds een hand geven. Daarom hebben we meteen veiligheidsmaatregelen genomen en protocollen ingevoerd. Die hebben we met video's gecommuniceerd.”

Lastig werken, hoe hebben jullie de sfeer erin weten houden?

Remko: “Door heel veel online te organiseren. Van webinars om je zelf in beweging te houden (en positief te blijven) tot ‘I wish you’, een liveshow via Teams. Mede-

Remko Berkel, directeur Specsavers Nederland.

werkers mochten wensen van collega's of andere dierbaren laten uitkomen. Er is van alles voorbijgekomen: van een jaar lang bloemen tot een helikoptervlucht en een privé-concert.”

Marjolein: “Dat leverde prachtige persoonlijke verhalen op en ondanks de fysieke afstand, een gevoel van erkenning, waardering en verbinding.”

Remko: “En op Valentijnsdag hebben alle medewerkers een bos tulpen gekregen, want het is fantastisch om te zien hoe collega's vanaf de uitbraak van de pandemie onvermoeibaar klaar hebben gestaan om klanten te helpen.”

Marjolein: “Daar zijn we heel dankbaar voor.”

NICE TO KNOW:

1. In de vestigingen van Specsavers werken verkoopmedewerkers, opticiens, optometristen, audiciens en andere vakinhoudelijke specialisten, bijvoorbeeld contactlens- en glasadviseurs.
2. Op het support office zijn er evenveel vrouwen als mannen werkzaam. In de winkels is de verhouding circa 30% man en 70% vrouw.
3. De gemiddelde leeftijd van de werknemers is 36 jaar.
4. Bij Specsavers is pensioen met name een onderwerp bij indiensttreding. Dan wordt uitgelegd hoe het werkt en wie wat betaalt. Specsavers gaat kijken hoe ze dit in de toekomst meer onder de aandacht kunnen brengen.
5. Volgens Remko en Marjolein is een enkeling met zijn pensioen bezig.
6. Meestal begint het onderwerp pas een beetje te leven als medewerkers wat meer richting de pensioengerechtigde leeftijd komen of bij de aankoop van een (eerste) woning.

Puzzel en win!

Natuurlijk kun je na een lange werkdag op de bank ploffen voor de tv, maar je kunt ook aan het puzzelen slaan. Goed voor je brein én je maakt kans op een leuke prijs.

BINAIRE PUZZEL

		1			1		
						0	
0					0	0	
	1	1		0			
		1				0	
				0	0		1
	0		1	0			
		1				0	
1	1	1		1			
0			1				

Bij een binaire puzzel moet in elk hokje een nul of een één geplaatst worden. Er mogen nooit meer dan 2 nullen of 2 enen naast elkaar of boven elkaar staan. Elke rij en elke kolom moet evenveel nullen als enen bevatten. Er mogen geen twee rijen en kolommen exact hetzelfde zijn.

KAKURO

			12			6	
4		12			12		
15					15		
		8	11	10			
4	3		3	14			
7			17				
21				16			
		6	11	10			
4				19	4	17	
6			17				1
7	29				12	9	

In een Kakuro moeten getallen ingevuld worden in plaats van woorden. Van elk getal is de som van de cijfers gelijk aan het getal in het gekleurde vakje. De nul wordt niet gebruikt en er komen nooit dezelfde cijfers in een getal voor.

WOORDZOEKER

T	Z	F	H	S	K	R	L	D	E	E	L	K
L	N	E	T	E	M	E	E	E	O	E	M	J
E	N	E	R	E	L	I	E	K	V	E	R	E
K	U	R	L	W	T	L	G	R	N	E	A	U
N	L	D	N	A	L	R	E	K	K	A	N	G
E	E	B	S	N	T	K	P	B	S	V	I	D
N	G	N	R	L	M	E	A	L	A	N	T	B
R	E	G	N	I	V	G	N	I	R	A	E	L
S	R	R	M	C	L	F	T	T	D	V	R	A
A	T	I	R	H	L	E	S	E	I	R	K	D
N	E	T	S	A	M	N	E	N	N	A	P	A
K	E	J	S	A	K	L	R	N	E	N	A	K
I	N	H	A	M	S	N	D	T	D	T	I	E

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

De woorden zitten horizontaal, verticaal en diagonaal in alle richtingen in de puzzel verstopt. Ze kunnen elkaar overlappen. Zoek ze op en streep ze af. De overblijvende letters vormen achter elkaar gelezen de oplossing.

AKKERLAND	INHAM	MASTEN
ALANT	JEUGDBLAD	MELDEN
ANKER	KANEN	MIMIEK
BRILEEND	KARREN	NAVRANT
DEELS	KASJE	NAWEE
DREEF	KERVEL	PANNEN
EETREGEL	KLEED	RETINA
ENKEL	KREEK	RINGVINGER
FLASH	LATENT	SARDINE
GEPANTSERD	LEREN	SENSATIE
HELLEBAARD	LEVEND	STEUN
IMKER	LICHAAM	TALENT

MAAK KANS OP ÉÉN VAN DE VVV-BONNEN

Stuur de oplossing van de woordzoeker vóór 31 augustus 2021 naar jc@pensioenfondsdetailhandel.nl De winnaars ontvangen een persoonlijk bericht en een cadeaubon.

Teamspirit

Of je wel of niet fluitend naar je werk gaat, hangt letterlijk af van de collega's om je heen. In deze rubriek komen de leukste en gezelligste retailteams voorbij. Van feestfoto's tot jubileumkiekjes.

1 Ulla Popken – “Wij - Eva, Ria, Patricia, Jacqueline en Angelique van Ulla Popken Dordrecht, proberen zo vaak mogelijk uit eten te gaan, wat in ‘coronatijd’ niet meevalt. We zijn meer dan collega's, hebben altijd veel plezier met elkaar, op de werkvloer en daarbuiten. Vandaar deze foto!”

2 Henk Dekker Mode – Het gezellige team van Henk Dekker Mode in Zuidwolde.

3 Christine le Duc – “Wij zijn een topteam! Wij (Annie, Kim, Marijke en Elke) van Christine le Duc Den Haag zijn op elkaar ingespeeld en staan voor elkaar klaar, waar nodig. Net voor de lockdown hebben we nog gezellig wat genuttigd met elkaar.”

4 Esprit – Dit is het team van Esprit uit Beverwijk. Linda, Ariane, Amanda, Wendy, Fenna en Nica van Esprit staan altijd klaar voor hun klanten. Tijdens de lockdown, hadden ze tijd om eens goed op te ruimen, te poetsen en te schilderen.

Zit jij ook in een leuk team?

Maak dan een foto met je collega's en stuur deze naar: jc@pensioenfondsdetailhandel.nl

jij&de achter pagina

Consumenten
vinden Rituals
het klantvriende-
lijkste bedrijf van
Nederland.

Dit blijkt uit het grootste onafhankelijke
onderzoek naar klantvriendelijkheid
in Nederland.

Mis ons niet en vind
Jij&Wij magazine
ook online!

www.jijenwijmagazine.nl | [f](#) [i](#) [in](#)

Je geld zien groeien?

Sommige mensen denken dat als je van baan wisselt, het opgebouwde pensioen verloren gaat. Een misverstand. Jouw pensioenrechten blijven van jou. Op mijnpensioenoverzicht.nl vind je al je aanspraken terug. Nog leuker, iedere maand komt daar een bedrag bij.

IN DE KIJKER:

La Nena Home, een unieke interieurwinkel in Haarlem waar ze mooie handgemaakte producten uit Spanje verkopen. Welke winkel vind jij een bezoekje waard? Laat het weten via jc@pensioenfondsdetailhandel.nl

SERVICE

Kom je ergens niet uit of heb je een vraag? De Pensioendesk is van maandag t/m vrijdag van 08.00 tot 17.00 uur bereikbaar op dit telefoonnummer: **0800-1972**.

Je kunt ons ook altijd mailen: deelnemer@pensioenfondsdetailhandel.nl. Lees meer op pensioenfondsdetailhandel.nl